

Predstava jubilejev umetniškega ustvarjanja

Tatjane Košir - 45 let

Ivana Berlota - 35 let

Klemena Klemenca - 25 let

[1]

Opalo ima vsakdo rad

Avtor: John Patrick

John Patrick
OPALO IMA VSAKDO RAD

Zelo vesela komedija v dveh dejanjih

Režija _____ Jože VOZNY
Lektor _____ Jože LOGAR
Scenografija _____ Klemen KOŠIR
Kostumografija _____ Vanda KLEMENC

Igrajo:

OPALA KRONKIE _____ Tatjana KOŠIR
GLORIA _____ Nataša RAVNIK
BERT _____ Ivana BERLOT
ŠTEF _____ Rado MUŽAN
DOKTOR _____ Klemen KLEMENC
POLICIST JANKO _____ Matjaž MUŽAN

PREMIERA 14. NOVEMBRA 2000

Vodja predstave _____ Klemen KOŠIR
Šepetalka _____ Majda REBERNIK
Luč in svetlobni efekti _____ Miha ŠEST
Rekviziti _____ Janez GLAVIČ
Garderoberka _____ Danica ŽEMLJA
Odrski delavec _____ Henrik LUŽNIK
Scena izdelana v
scenskem ateljeju GTC _____ Klemen KOŠIR, Klemen VRABEC,
Bojan SLEVEC, Henrik LUŽNIK,
Janez GLAVIČ

Kostumi izdelani v
kostumskem ateljeju GTC _____ Danica ŽEMLJA, Mirnesa ČATAK

PRÉDSTAVA IMA EN ODMOR - 20 minut - po prvem dejanju

G

Pokrovitelji otvoritvene preimere:

e 191101350

VENSKI KLEZ
"GORIŠKA BRDA" z.o.o.
3512 DOBRHOVA, ZEMUNŠKA CESTA 9

MEŠARSKA - ZAKLADNICA
GOSPODSTVO

MALI

Mali Anton, s.p.

VIPI

VIPI d.o., Proizvodnja pijač
Brezje 76d

SPOŠTOVANE GLEDALKE IN GLEDALCI, ZVESTI PRIJATELJI JESENIŠKEGA GLEDALIŠČA,

morda se v prvem hipu zazdi, da smo komaj zakoračili v novo sezono 2000/2001, ki je nepreklicno tu. Vendar se je dejansko začela že v letošnjem septembru, s premiero za otroke, Finžgarjevo Makalonco in se nadaljevala v oktobru, s premiero mladinske igralske skupine: Tu se ne da nič drugega, kot pisati pisma Petra Goedela. Še pred začetkom sezone pa smo predstavili programske usmeritve Gledališča Toneta Čufarja v repertoarni brošurici. Kot pri večini pravih gledališč, bosta tudi pri nas temelj in stalnica - dobre predstave. Ker smo repertoarno gledališče s statusom javnega zavoda, ta program ne more biti enostransko usmerjen. Na stičišču različnih kultur moramo uprizarjati dela tako zahodne literature, kot tudi domače. Tako oblikovan repertoar bo sestavljal večji del našega delovanja, ki pa ga bomo morali dopolniti s predstavami gostujočih - predvsem poklicnih - gledališč, če hočemo oblikovati celovito in zaokroženo jeseniško gledališko ponudbo.

Včasih se v javnosti jeseniškega kulturnega prostora namreč zdi, da vlada prepričanje, da se v tem gledališču ne zgodi kaj dosti pomembnega. Pa ni tako! Upoštevajmo dejstvo, da si po dobrih dveh letih nemogočih pogojev in nepogojev (zaradi obnove gledališča in pomanjkanja denarja) nov zagon le zlagoma utira pot in najde svoj prostor, ki je prav gotovo zažarel z novo sezono. Zato seveda ne smemo pozabiti na ustvarjalnost jeseniškega gledališča in domače produkcije. Uprizarjanje dobrih predstav spada po vsem svetu med dolžnosti takšnih ustanov in jeseniško gledališče noče biti izjema. Le kdo bo skrbel za našo kulturno zakladnico, če ne mi sami?

Dejstvo je, da ansambel jeseniškega gledališča sestavlja veliko izredno sposobnih in talentiranih igralk in igralcev. Tudi mladih - v otroški in mladinski igralski skupini. Občudojoče se čudim neverjetni zagnanosti jeseniških gledaliških umetnikov, ki so sposobni v izredno kratkem času narediti dobre predstave. In prav ta zagnanost je glavni razlog, zaradi katerega lahko v prihodnosti pričakujemo zanesljivo napredovanje tega ansambla.

In če upoštevamo vas, našega največjega, najdražjega in najbogatejšega gosta - naše občinstvo - lahko rečemo, da bo največja pozornost celotnega ansambla in kolektiva jeseniškega gledališča posvečena prav vam. Naša največja želja je občinstvo umetniško zadovoljiti, vas popeljati v svetove

predstav, s katerimi boste doživljali vse - od pravljичnosti do stroge realnosti. Popeljali vas bomo v svetove najlepših klasičnih predstav, prikazali vam bomo interpretacije romantičnih del, mojstrovine komedij, poleg tega pa vas popeljali v svet lepe ali krute resničnosti, od lepih do žalostnih in pretresljivih trenutkov, ki jih vsi doživljamo iz dneva v dan.

*Jože Logar
DirektorGTC*

Spoštovani prijatelji,

dobro se zavedamo, da smo tukaj predvsem zaradi občinstva, ki želi prosti čas in iskanje užitkov preživeti z nami. Pa to vseeno še ni vse. Želimo si predvsem tesnejših stikov z gledalci, saj nam s svojimi predlogi, željami in napotki - ki jih želimo poleg že načrtanega upoštevati - pomagate doseči pomen pravega gledališča, v katerem bo vsaka predstava praznik za vse.

Zatorej, vedno znova in vsakič zapored ... Pozdravljeni v jeseniškem Talijinem hramu!

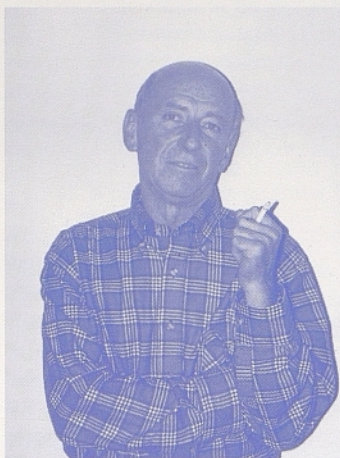
*Ansambel in kolektiv
Gledališča Toneta Čufarja*

Tatjana Košir, Nataša Ravnik, Rado Mužan, Ivan Berlot

Režiser se predstavi... **KDO SI PA TI JOŽE VOZNY?!**

Režiser Jože Vozny

Rojen koncem avgusta na začetku druge svetovne vojne v Ljubljani. Šole tudi v Ljubljani, od Ledine, do klasične gimnazije in končno Akademije, kjer pa, na nek način žal, na nek način pa na srečo, nisem še diplomiral. Upam, da me bo diplomiralo življenje in delo na različnih kulturniških področjih.

V mladosti sem se preživljal s prevajanjem iz nemščine, francoščine, češčine in jezikov našega juga. Opravljal sem asistentske posle na Radiu Ljubljana, kjer sem našel, kot otrok

brez staršev, igralsko delo že leta 1950. Kmalu zatem sem bil kinobiljeter v mladinskem kinu, sinhroniziral filmske junake pri Triglav filmu, prejel v roke prvo štafetno palico, ki je prišla v Ljubljano (zadnje sem kot režiser oddal v Bohinjski Bistrici z geslom A.T.Linharta: Eden drug' mu odenj dajmo!) in mladostne izkušnje končeval kot scenski delavec in igralec na Televiziji Ljubljana ter filmski asistent tujih koprodukcij na Vibi.

Vse v tem pisanem življenju me je zanimalo in veselilo, saj mi je babica že v mladosti zabičala: Uči se resnih stvari! Da ne boš slučajno postal "Dummer August" (priljubljeni gledališki lik). Hja, za norega Gustija sem imel premalo talenta, čeprav sem videl prav vse Chaplinove filme. Zdelo pa se mi je, da bi mu znal pomagati pri oblikovanju njegovih vlog. Zato sem 1961 zajadral na AGRFTV.

Eureka! Srečanje s tremi K-ji: dr.Koblar, dr.Kralj in arh.Kumbatovič - pa še Pino Mlakar - balet, Vida Juvan - dramska igra in Cvetko - sabljanje; kako bi ob takih osebnostih ne rasel pozitivno?!

Študiral sem samo najnujnejše, saj sem takoj planil na redno delo na Radiu Ljubljana (režiser od 1963 - števila radijskih iger, zabavnih radijskih iger, radijskih šol, oddaj Spoznavajmo svet in domovino, Pet pedi, otroških in mladinskih radijskih iger, literarnih večerov itd. ne bom navajal ker je številka preveč impozantna, pa bi lahko veljal za važnjakarja!). 1964. sem spoznal režiseja Marjana Belino in skladatelja Janeza Bitenca, s katerima smo postavili Brittnovo opero: Let's make opera!. Videti je, da sem bil tedaj toliko uspešen, da sem lahko začel pomagati tudi amaterskemu gibanju in mu v bistvu ostal zvest, ali pa vsaj z ramo ob rami, 35 let. Ni se mi ponevedoma zapisalo - "lahko sem pomagal amaterskemu gibanju". Mislim namreč še zdaj, da je delo z amaterji zelo zahtevno in odgovorno, kot pri vzgoji mladega rodu: profi režiser oblikuje namreč celovito

osebnost, ki bo s spoznanji iz gledališča odšla v svoje življenje - po možnosti obogatena in polnejša. Za tako naravnano delo sem prejel dve Zlati maski na Hvaru in Linhartovo plaketo.

Prevelike so številke, da bi navedel vse bivše državne in sedanje državne proslave, prireditve, gledališke premiere, TV serije (sinhronizacije Čebelice Maje, Frači dola, Smrkcev, Moj prijatelj Piki Jakob - odlikovan za zasluge pri oblikovanju radijskih in televizijskih programov, Zverinice iz Rezije itd. do poslovilne serije Življenje ob reki Soči) in avdiokaset produkcije Založbe Obzorja - Helidon.

Res, kdo si, Jože Vozny, da imaš tolikšno produkcijo? Malo deloholik, malo gledališki veseljak, malo zanesenjak in kar precej tisti "Dummer August", ki mi še zdaj leži na duši in ga bom, če mi bo sreča mila, kot Hemingwayev Starec, nekega dne zares ujel...

Ivan Berlot, Rado Mužan, Nataša Ravnik, Tatjana Košir

KDO SI, JOHN PATRICK...? - odgovarja režiser Jože Vozny

Generalije o avtorju, katerega delo bo zaživelo na odrskih deskah pod usmerjeno svetlobo v duhovni in telesni upodobitvi z igralci, so resda dobrodošel pripomoček, vendar ostajajo samo okvirni pripomoček.

Obiskal sem knjižnice >A<, >B<, >C< in še AGRFTV, pregledal leksikone - splošne in literarno-gledališke, toda spoštovani John Patrick, o tebi ne duha ne sluha. Večina iskalcev in pomočnikov celo slišala ni o tebi, nekaterim pa si se zdel znan, "saj ta naslov nekaj pomeni - a kaj? - tega pa ne vem". Zato, zdaj že dragi mi avtor, dovoli da si izmislim tvoj življenjepis, kakor se mi izrisuje iz mojega poznavanja gledališkega in obgledališkega življenja.

Kot sin irske družine, ki je v ekonomski krizi tridesetih let prišla v Ameriko s trebuhom za kruhom, bi se najbrž moral pisati O'Patrick, ali pa McPatrick, vendar je bil verjetno oče borec za svobodo svoje domovine, pa se je želel čim hitreje vključiti v Novi svet in ti omogočiti neobremenjeno življenje. Tvoj družinski priimek mi pripoveduje, da ste ga v davnini prevzeli od sv. Patricka, patrona in zaščitnika Ircev iz 3. stoletja našega štetja. Hja, mislim, da si zadržal njegove temeljne lastnosti in svetovni nazor, čeprav si jih skrnil globoko v svojem srcu.

Kmalu sem se zavedel, da se bova hitro spoznala, saj smo si Slovenci in Irci v marsičem podobni, zato ni nič čudnega, da se radi lotevamo irske dramatike, da nam hitro zleze pod kožo in nas navdušuje. V marsikom od nas namreč živi neizpeti "Vražji fant z zahodne strani", čeprav bi o tebi, ki si živel v Ameriki, moral reči "Fant z vzhodne strani". Zato te je Amerika, predvsem pa New York, takoj vsrkal vase in te v petdesetih letih prejšnjega stoletja uveljavil kot ustvarjalca, ki piše "iz življenja za življenje". Začel si pisati radijske igre, dramatisirati prozo, ki ti je bila všeč in iskati gledališko muzo Talijo, ki te je vabila iz daljne evropske civilizacijske zibeli. Da, da, iskal si jo in jo seveda tudi našel. Pa ne samo z "Opalo", ampak s številnimi eksperimenti, ki so takrat pomenili malo gledališko revolucijo.

Ob delu z amaterskimi gledališčniki si spoznaval odrske zakonitosti, ki

Rado Mužan, Tatjana Košir

Tatajana Košir

si jih potem s profesionalci uveljavil na pomembnih odrih Broadwaya. Logična pot gledališkega iskalca, bi rekel, če mi slučajno ne bi prišla v roke knjižica z režijsko knjigo tvoje postavitve literarnega gledališča. Išoč tvoj rojstvo in službovanje sem našel tvoj duhovni svet in delovno roko. Iz zapisa je razvidno, da si za postavitev predvidel 70 (sedemdeset) lučnih sprememb in 50 (petdeset) glasbenih, seveda instrumentalnih, podlag ter vložkov. Utrnila se mi je misel, da si bil potem med prvimi, ki so skušali površinsko zabaviščno uprizarjanje zamenjati za poglobljeno in filmskemu izrazu bližjo podobo. Prav to približevanje filmu je čutiti tudi v dramski podobi "Opale". Kako radi bi igralci, pa tudi jaz, postavili kamero-oko gledalca čim bliže, v prvi plan, da bi pogledali "tvojim ljudem" v srce in dušo. Kajti tam je skrita njihova lepota, ki je kot mineral, okrasni kamen opal, pogosto lepih spreminjajočih se barv, resda navidez trda in umazana, v resnici pa topla, žlahtna in vakomur ljuba ...

Ja, tak si ti in tak je tvoj svet zame, spoštovani in dragi John Patrick!

Jože Vozny o svojem **KONCEPTU PREDSTAVE**

Komedija, žlahtna komedija, črna komedija, še bolj črna komedija, komedija z žalostnim koncem, tragedija s komičnim koncem itd... itd... in tako naprej bi lahko razpredali in prav malo povedali, po kakšnem konceptu - ne receptu! - smo se lotili dela. Kako naj človek imenuje žlahtno komedijo, v kateri Opala svojemu prijatelju peče jajčka, kar štiri, in jih on z veseljem poje? Kako naj jo poimenujemo, če taisti prijatelj z vodo in staro cunjo riba odrski pod, ki ga je polil s petrolejem? Kako naj jo zveneče teoretično opredelimo, če pa Opalino vegasto hišo - predvsem pritlični del - sredi dejanja polomimo in zrušimo? Hja? Je to verizem? Naturalizem? Realizem? Kaj pa vem - nek "izem" je že, si ga bo že kdo izmislil. Za nas pa je "Opala" veselo in praktično življenje na odru, kjer so gledalci na nek skrit način za vsak slučaj prisotni,

Nataša Ravnik, Ivan Berlot

čepprav sem ter tja nagajivo zaigramo tudi za njih in pritisnemo na njihova srca in sočutje. Pa tudi na smeh nismo pozabili, upam, saj je smeh prepotrebno zdravilo.

Ritem in tempo predstave smo si zamislili kot valovanje, pa ne valovanje ob plimi in oseki, ki sta vsak dan ob določeni uri in na določen način, ampak kot tisto valovanje ob nežnih vetrovih in ob burji, v sončni pripeki in pod razbesnelimi črnimi oblaki, kakor se nam rado kaže tudi naše vsakdanje življenje. Nič izjemnega, pa tudi nič pretiranega si ne želimo - valovanje naj bo kot utripanje osamelega, veselega, pa tudi žalostnega srca.

Gledališčniki, predvsem pa še ljubiteljski, radi ponovimo misel: draginja tare in davki tišče! Zato se nismo sprenevedavo vrgli v iskanje barvite in drage scenografije, kostumografije, koreografije, pa še kakšne "grafije", pač pa smo se zaupali skromnim a domiselnim rokam "hišnih" mojstrov in mojstric!

HAJ PA OPALA?

Hvala, kar dobro, bi rekel, čepprav mislim, da bo veliko več vedela povedati laureatka Tatjana Koširjeva. Bi rekel, da ji je vloga pisana na kožo, čepprav se ne ujema niti z njenimi leti, z njenim načinom življenja in njenimi izkušnjami. Po duši, po optimizmu, po prijateljskih odnosih sta si podobni, zato je videti upodobitev kot skladnost dveh odraslih dam.

Zame, ki sem dovolj star, da že razumem življenje starejših in osamljenih ljudi, je Opala prijetno opozorilo: težko je živeti in biti sam, brez družine in brez prijateljev. Res je sicer, da misliš, kako si s sabo v najboljši družbi; hja, za nekaj trenutkov resnice, počitka, premisleka, ne pa za zmeraj. Zato je Opala kot vsak žlahtni kamen, žlahtna sama in zase - nikomur na veselje. V trezor ali v zakladnico zaprt opal pa ima drugačno, manj pomembno vlogo, kot tisti okrasni kamen, ki kroži v življenju in nam lepša grenki vsakdan. Tudi s

Tatjana Košir, Klemen Klemenc

Nataša Ravnik, Ivan Berlot

človekom je tako, pa ne samo v igri, ampak v presneto težki igri, ki jo imenujemo naše življenje.

Opala je - ni naivna, je - ni verjetna, je - ni razumljiva! Koliko kombinacij z variacijami je-ni-je bi lahko našli, pa vendar nam je vsem, vsaj upam, bila predvsem ljuba ženskica z obrobja mesta. Ko sem se prvič srečal z njo v Ljubljani pred tridesetimi leti, še nismo poznali klošarjev, so nam bili zbiralci smeti in "boljši trgi" še neznanka in zato Opala tujka, zanimiva predvsem kot toplo humanistično sporočilo o prijateljevanju in sožitju. V teh letih smo dohтели "ameriški sen", po vsebini pa že prehiteli. Dobro in koristno bi bilo, če bi se znali tako odpreti in vpeti v življenjske odnose, kot se je znala Opala. Prav nič nam ne bi bilo treba posebnih RTV oddaj kot so "šepetanja življenja" in "odstiranja". Tudi Opala je stigmatizirana, saj ima prirojeno napako, kot marsikdo od nas, pa je v bistvu ne moti, pravi, ampak pomaga. Ima namreč šest prstov na nogi, kar ji omogoča, da stoji trdneje na tej zemeljski skorji med dobrimi in slabimi ljudmi. "Bog jih blagoslovi! Oboje!" pravi Opala.

In njeni napotki - pa ne didaskalije! - so nam bili napotki, kako naj Opalo sprejmemo v svoja srca in svoj duhovni svet.

OBČUTKI OB COME-BACHU MED "ČUFARJEVCE" - (misel in beseda režiserja)

V človeški naravi je, da povečuje vse, kar je dobrega, in zmanjšuje, kar je slabega. Nič čudnega tudi ni, da za svojo "srečo" potrebuješ gledalce in spremljevalce, za "nesrečo" pa se skriješ in potajiš v mišjo luknjo. Človeška narava ima tudi ustrezno zdravilo v spominu, ki trajno in hitro dosegljivo zabeleži dobro in potisne globoko v amorfno maso možgan vse, kar je slabega.

Tega nisem zapisal za opravičilo, če ne bo "temnih oblakov in senc" ob tem preišljevanju, ampak za vzpodbudo vsem, ki vas kdaj tarejo trenutni zadržki in problemi.

Njega dni, naj ne zveni kot pravljica, tega je petintrideset let, dovolj za predčasno pomirjenje z delovnimi šefi, nadšefi in podšefi, sem iz Akademije stopil v gledališki svet. Praktik, kakršen sem, sem zgrabil prvo službo - režiser na Radiu Ljubljana. Takrat še nisem vedel, da je to najboljša smer, ki mi je bila usojena. Pripravljaj sem se za film in televizijo, ki je bila na pohodu, vendar služb še ni bilo. Prav, pa Radio! "Ne kregaj se z delom in ne bori se za denar!" je rada rekla stara mati. Upošteval sem njeno misel, dandanes bi jo upošteval še bolj.

Služba je služba, in kaj kmalu - po nekaj mesecih - sem spoznal, da "človek išče, blodi, česa išče, kam se mu hoče? Da bi vedel!" Srečno naključje me je pripeljalo v svet ljubiteljskega gledališča, ki je imel takrat še pridih slogana: "Kultura in prosveta, to naša bo osveta!" Kako grozno se to sliši dandanes, v času Interneta, PC-jev in dragih avtomobilov ter luksuznih hiš po vzorcih iz Kanade, Finske, Norveške in Švedske. Skromen je bil takrat naš vsakdan, zato pa je bila videti gledališka širjava, svoboda in sanja toliko večja in pomembnejša. Takrat se nismo skrivali za sanjami, ampak smo sanje vrivali v življenje in s tem življenje dopolnjevali, dograjevali in gnali naprej in višje.

Kar dobro sem se ujel v tisti svet ljubiteljskih teaterskih entuziastov! Prav nič mi ni bilo treba uporabljati "žlahtnih" profesionalnih trikov in profesionalne avtoritete. Takrat smo gledališko delo in snovanje živeli, gledališko predstavo prvi z veseljem doživljali in se z gledališkimi liki poistovetili. Nič težko se nam ni zdelo delovanje "iz življenja za življenje".

V ta prijetni čas je zame z velikimi črkami zapisano prvo srečanje z gledališčniki Jesenic. Trideset let in še malo drobiža je, kar so na svetovnem amaterskem srečanju gledališčnikov v Franciji dobili zlato odličje. Na tej kulturni olimpiadi dobiti zlato ni kar tako. In zdaj naj se jaz pridružim in po možnosti nadaljujem uspešno gledališko delo. Trd oreh, ni kaj! Le kako me bo ta velika družina sprejela?!

Priznam: družina me je sprejela zvedavo in nežno zadržano, čeprav sem jim že bil znan iz radijskih iger in dela v ljubiteljskem gledališkem življenju. Priznam: tudi jaz sem jih opazoval zvedavo in

Ivan Berlot, Rado Mužan

nežno zadržano, kajti "zlatu Čufarjevo in železarsko - proletarsko družino" je treba dobro in pravilno zgrabiti. Prav nič ni bilo težko zgrabiti jih, ujeti v ritem dela in se veseliti z njimi novim poizkusom. Nismo eksperimentirali, nismo se "nekaj šli", ampak smo zaživali, skupaj zadihali in se veselili skoraj vsakega srečanja posebej.

Tri desetletja so minila od tistih prvih srečanj v internem bifejčku ob sendviču s čudovitimi kumaricami in pivcem, ko smo se znali veseliti, zapeti in prijateljevati ob "dramaturško - režijskih razčlembah". Kako smo posebej globoko zadihali, ko smo se dobili "Pri treh pesnikih" in počasi načrtovano izpeljevali in zaokroževali. Lepo je bilo, ni kaj!

Čas je prinesel spremembe: malo manj smo prijateljevali, bolj smo delali in načrtovali, bolj smo intenzivirali delo, manj smo gledališče živeli. Tako sem začutil jaz in verjetno tudi igralci. Kaj hočemo, tako

Ivan Berlot, Rado Mužan, Tatjana Košir

je začelo utripati celotno ljubiteljsko gledališče, predvsem tisto, ki je s svojimi uspehi stopalo skorajda z ramo ob rami s profesionalnimi gledališči. In tak status terja trdo in neusmiljeno delo, kar se je pokazalo v delni odtujitvi. Bili smo in ostali prijatelji, toda življenje se je bistveno spremenilo. Podobnost s spoznanji ob olimpiadi v Avstraliji je namerna in, mislim, prepoznavna.

Še pred olimpiado me je vodstvo "Čufarije" povabilo k vnovičnemu sodelovanju. Ti moj ljubi spomin! Sama luč in prijaznost je zavela iz spomina, toda tiha zadržanost me je postavila na realna tla: spremenili smo se po toliko letih! Verjetno zelo ...

Motiti se - je človeško! Latinci so znova imeli prav. Prvo srečanje s predvidenimi ali pa slučajno prisotnimi "čufarjevci" je bilo en sam vrisk veselja in krepek stisk prijateljevanja. Nori lasje so me v teh letih zapustili, toda verjetno je ostal zaupljiv nasmeh in svetleč pogled v oči, kajti prav vsi so me takoj spoznali. Stisnili smo si znova in znova roke in si obljubili, da bomo spet zaživel, kakor smo znali in kakor moremo.

In lažnivec bi bil, če bi rekel, da me ta sprejem v Čufarjevo gledališko družino ni razveselil, celo navdušil. Upam, da bomo to znali tudi pokazati na odrskih deskah, ki že od nekdanj in bodo še dolgo pomenile našemu prozaičnemu vsakdanjiku, čudovito življenje.

NAJBOLJŠE ŽELJE NOVEMU TEATRU NA PRAVI POTI ZDRUŽEVANJA GLEDALIŠKEGA ZDRUŽEVANJA ŽELJNIH

Nomen est omen! - kar sem želel povedati, sem povedal že v naslovu, pa vendar! Kako malokrat se človek, ki mu je gledališče in njegovo snovanje pri srcu, lahko ozre na nov Talijin hram - lahko tudi samo pametno renoviran! Kako velikokrat si, kot delavec na gledaliških deskah, zaželiš ustrezne, če ne celo dobre delovne pogoje, skladnost arhitekture, scenerije, pohištva in kontaktnih možnosti za delovanje! Kako poredkoma naletiš na vesele in zadovoljne obraze, ki snujejo premiero, čeprav jih opazno grabi trema in zadrega pred odgovornostjo.

Marsikdo bo rekel: za amaterje je to dovolj! Hja, za amaterje neke dobe, nekega načina delovanja vsekakor. Ker pa ste si "Čufarjevci" zadali večje in odgovornejše naloge, je prav, da ste si ustvarili take pogoje, ki vam bodo omogočili TISTO PRAVO, ZARADI ČESAR VZTRAJATE NA ODRSKIH DESKAH - nekateri prvo leto, nekateri deset, petindvajset, trideset, petinštirideset, nekateri pa vse življenje.

Zato vsem vam in vašemu teatru kličem: *Vivat! Crescat! Floreat!*

In, na koncu, kakor pravi Opala: *ŽIVITE IN DAJTE ŽIVETI!*

Maksima: *ŽIVI IN DAJ ŽIVET ...!*

Jože Vozny
Jesenice, november 2000

45 let umetniškega ustvarjanja igralka Tatjane Košir

Vsak jubilej pomeni nekakšno črto pod preteklostjo. Toda to je samo pogled nazaj, na sijajno bogastvo ustvarjalnega življenja kateregakoli jubilanta. Jubilejna črta ni nikakršno odmiranje, pač pa nov zagon v svet duha, ki ga pomenijo odrske deske. Tatjana Košir se je že rodila z igralskimi iskrami v krvi.

Kronologije pričajo o teatrski zagnanosti v njeni družini, kar pomeni, da se te iskre prelivajo tudi naprej v otroke in vnuke. V Tatjani Koširjevi oživljajo interpretacije njene mame, tete, sestre - predvsem pa njene. V 45 letih je oblikovala 87 sijajnih vlog. Široka je paleta teh interpretacij, strnjenih v 1184 nastopov na odru Čufarjevega gledališča. K temu bi morali prišteti še stotine drugih nastopov, za posebne priložnosti, ki pa jih Tatjana Košir v svoji skromnosti niti ni beležila. Kot prava velika igralka je sledila igralski etiki, ki igralca ne preostane sooča s tem, da ni velikih ali majhnih vlog, da so samo veliki in mali igralci. Razprostrta je pahljača njenih interpretacij - od vlog v otroških igratih, do komedijantsko razveseljenih interpretacij in pretresljivih usod. Občinstvo in kritika sta z naklonjenostjo sprejemala njeno ustvarjalnost, kar govori o bleščečem ponotranjenju osebnega doživljanja ob vsaki vlogi. Seveda pa so jubilejni spomini tudi spomini na vse tiste, s katerimi se je srečevala na odru - spomini na soigralce, režiserje, koreografe, kostumografe. Z vsemi je znala tkati sijajne vezi umetniškega snovanja, od vsakogar je znala posrkati tisto najboljše in vgraditi v svojo interpretacijo. Že ob jubileju pred petimi leti je povedala nekaj, kar odpira reko njenih spoznanj. Oprla jih je na najzahtevnejše vloge, za katere je prepričana, da so to vloge, s katerimi se moraš krepko spopasti in potegniti iz sebe vse sposobnosti. Zato verjetno najbolj ostanejo v spominu. "Kar nekam v resnobo sem zabredla, kar ni moja navada. Sproščenost in radost užitka so komedije. Ampak da se razumemo: ni enostavno igrati v komedijah. Na odru je veliko lažje jokati, kot pa prepričljivo spraviti v smeh publiko. Vražje se moraš poglobljati, da ugotoviš, ali vsaj domnevaš, čemu se bo publika smejala. Dostikrat se zgodi, da se sam nasmeješ stavku, ki ga poveš, občinstvo v dvorani pa nič. Je mrtvo hladno. Taka odkritja razodene šele premiera. Če se to zgodi, se še enkrat zalezeš vase in na naslednji predstavi dodaš liku nekaj novih nians v želji, da bodo ugajale občinstvu, saj konec koncev ne igramo sebi ampak njemu".

To in še več je Tatjana Košir. Teh njenih 45 let ne pomeni samo prižganih odrskih luči in njihove bleščave, so tudi leta odrekanja, veliko odrekanja. To je ljubezen do odrskih desk, ki jih ne moreš zapustiti, ko enkrat stopiš nanje. In jubilančka Tatjana Košir bo na njih kraljevala še dolgo ...

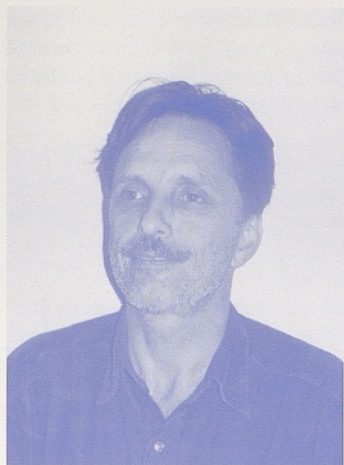

35 let umetniškega ustvarjanja igralca Ivana Berlota - Taubija

“Taubi igra!” In nekako magično se poloti ljudi razpoloženje in noga jih kar sama zanese v teater. Dobro vedo, da se bodo smejali novi interpretaciji žlahtnega komedijanta Ivana Berlota. Kdo bi preštel tiste množice, ki jih je nasmejal. 46 vlog v 663 nastopih pa ne pomeni samo smeha. Pomeni tudi drugačne usode, vendar je res, da je bilo več komedijskega smeha. To je

v času ki ga živimo še kako pomembno. Smeh nekako olajša težke trenutke. In jubilan Ivan Berlot zna zanetiti smeh. Nekoč - tudi ob priložnosti enega svojih jubilejev - se je Ivan Berlot takole zamislil: “Igranje ni v našem rodu. Jaz sem jo primahal v zakulisje na povabilo pokojnega režiserja in pedagoga Jožeta Tomažiča. Gruča fantinov nas je stala pred šolo, ko nas je gospod profesor začel snubiti, naj bi se podali na gledališke deske. Kar nekaj nas je prišlo, a drugi so kmalu odjenjali ... Ja, teater je postal samoumevni del mojega življenja. Marsikakšno smo uganili in na vajah je bilo bolj sproščeno kot sedaj. Pa ne zaradi ljudi, ampak zaradi okoliščin. Malone vsa igralska ekipa je bila v službi v Železarni. In ko se je bližala premiera, smo bolj kot v službo hodili na vaje. Danes, ko delamo razpored vaj, vsi vlečemo na plan notese, da vidimo, kdaj, kdo lahko in kdaj ne more priti na vajo.”

Taubi je prepričan, da smeha res ni mogoče pregnati iz teatra. Obenem pa ima tudi Ivan Berlot sijajne spomine na svoje vloge, na soigralke in soigralce, režiserje ... V svojem življenju je znal z dobro voljo in potrpljenjem združiti svoje delo, teatarske in tudi družinske obveznosti. Tudi njemu je občinstvo dajalo polet. Ivan Berlot je prepričan, da ob polni dvorani igralec zaduha, pa naj bo v katerikoli igri. Navdušenje občinstva je namreč za igralca največ, je priznanje in darilo. Je pa Ivan Berlot eden tistih žlahtnih komedijantov, ki se razcvete v tragičnosti, zna pa zajokati ali zavriskati tudi v komediji. Prežet je s temi presnetimi odrskimi deskami, ki jim bo ostal še dolgo zvest ...

25 let umetniškega ustvarjanja igralca Klemena Klemenca

33 vlog razprostrtih na 578 nastopov v 25 letih ni mačji kašelj. In pisati o jubilanu Klemenu Klemencu ni enostavno. Ni enostavno zaradi njegove hudomušnosti. Saj poskuša v najbolj resne stvari vtakati hudomušnost - kar je seveda odlika žlahtnega komedijanta. Polna hudomušnosti je njegova pripoved spominjanja na

svoje začetke, ki sežejo na sam dan rojstva. Pravi namreč da se je rodil 1.1.1952 v domači hiši, zgrajeni v ulici, ki nosi ime po našem poetu, borcu proti mučenju malih živali: Simonu Gregorčiču. Potem preskoči rosno otroštvo in pove tole: "V osnovni šoli sem bil zelo uka željan in temu primerno nemiren otrok. Učiteljice so mojo klepetavost začele 'uporabljati' že v prvem razredu. Tako lahko rečem, da sem imel klasičen začetek odrskega nastopanja (recitali, branje proznih odlomkov ali igranje priložnostnih igeric ob državno pomembnih praznikih). Če sem odkrit, mi recitali niso nikoli vklopili tistega pravega 'timbra', ki človeka prisili, da neprestano išče poti in načine, da bi lahko nastopil na odru. Popolnoma drugačni občutki so se mi porajali, kadar sem na odru lahko zaigral s strani znanega ali neznanega avtorja 'programirano' osebo, žival ali predmet. Na uresničitev želje po igranju na pravem odru, sem moral počakati do svojega 16. leta. Takrat sem k sreči ob pravem času dobil informacijo, da v GTČ iščejo večje število stativotv za velikopotezno zastavljeno igro. Na moje veliko veselje sem bil izbran. Kmalu po začetnih vajah pa je eden od igralcev, nezadovoljen s premajhno veličino vloge, le to vrnil. Režiser Bojan Čebulj je malo pogledal po novincih na odru in srečnež sem bil jaz. Občutki so bili nebeški, za znoret! Prvič v tako željeni stavbi, pa že kar mala vlogica s tekstom in to ne v neki levi predstavi, ampak kar v Brechtovem Dobrem človeku in Sečuana. Dobil sem vlogo odraščajočega 'mladiča', ki je skupaj s sorodniki igral v tobačni delavnici. Ko je prvi val navdušenja minil, me je obšel nepopisen strah, kajti v zavest mi je prišla misel: "poba, igral boš s samimi velikani jeseniškega teatra" in potem se spominja Torkarjeve, Maroševičeve, Koroščeve, Geršakove, Koširjeve, Smukavčeve, pa Cegnarja, Pogačnika, Vrhovnika in velikokrat omenja Bojana Čebulja. In baje ga je od vseh naštetih in nenaštetih imen obšel tak strah, da je že razmišljal o tem, da bi ostal kar doma in nikoli več prestopil vrat, ki peljejo v zaodrje. "Hvala Fortuni, da se to ni zgodilo, saj sem na vajah spoznal, da sem prišel med ljudi, za katere se je lahko reklo, da so ena velika družina. Na samih vajah so bili do nas, novincev, zelo prizanesljivi, nam tudi pomagali, nas usmerjali in bodrili". In potem je jubilant Klemen Klemenc igral v vrsti iger in bil tudi med uresničevalci ideje o mladinski igralski skupini. Klemenčevi spomini so nepozabni,

spominja pa se tudi tistih, ki so v gledališču izven svetlobnega kroga odrskih luči, v ozadju in jih občinstvo ne vidi. Pa je njihovo delo še kako pomembno za dobro predstavo. Še kot mladinca ga je navdušil Šestov Miha s svojim prefinjenim občutkom za odrsko luč.

Klemen Klemenc se spominja, da je bilo hudih ur na vajah, bilo pa je še več smeha in vse je poplačano s sijajnim odzivom publike. Njegovih 25 let je 25 let skrivnostne zastrupljenosti z gledališ kimi deskami, ki jih ne bo zapustil. Takole zaokroža svojo pripoved: "Pri svojem delu v gledališču nisem sodeloval s številnimi režiserji, imam pa srečo, da so večinoma zelo razumevajoči do mojega 'poskočnega' značaja in se trudijo iz mene potegniti tisto, kar vloga potrebuje".

Nepogrešljivim žlahtnim - komedijantki Tatjani Košir, komedijantoma Ivanu Berlotu in Klemenu Klemencu iskrene, res iskrene čestitke ob njihovih jubilejih. Izpolnite nam želje in naj vas še velikokrat vidimo v soju odrskih luči na deskah, vsem nam ljubega, jeseniškega Gledališča Toneta Čufarja.

Jože Logar

OPRAVIČUJEMO SE...

Tudi kadar človek hoče najboljše, je že kaj, kar spremeni hotenja. Neugnani tiskarski škrat se zelo rad zaleze v pisane stvari in tako se nam je prikradel tudi v gledališki list za predstavo: MAMA JE UMLADVAKRAT in nam pokvaril eno od zahval. Pravilen tekst se glasi: ZAHVALA OPTIKI MESEC ZA DARILO, KI BO IGRALO KOT POMEMBEN REKVIZIT V PREMIERNI UPRIZORITVI. Hvala za razumevanje.

☀

ZAHVALE

Kolikor je težji čas - brez razumevanja organizacij ali posameznikov, ki nam priskočijo na pomoč v trenutkih stiske, marsičesa ne bi mogli uresničiti. Za svoje mecenstvo ne morejo biti anonimni, saj je njihova pomoč darilo. Zahvaljujemo se jim v upanju, da bo tako lep odnos razumevanja ostal tudi v bodoče.

Ko smo pripravljali Opalo, je bilo treba obleči tudi policista. Vendar Zakon o zaščiti policijske uniforme in njene uporabe je neusmiljen. S pomočjo razumevajočih odgovornih ljudi v MINISTRSTVU ZA NOTRANJE ZADEVE RS smo rešili tudi ta problem. Ministrstvo nam je doborohotno do konca sezone posodilo uniformo, za katero sami nimamo pristojnosti, da bi jo sešili. Hvala za razumevanje in pomoč.

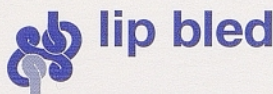
Piko na i k slovesnosti v našem gledališču dodaja zvesta Cvetličarna Zvonček . Vedno nam stoji ob strani in poskrbi za vse potrebno. Iskrena hvala!

Vsi vemo, da igralko in igralci Gledališča Toneta Čufarja vlagajo v svoje delo ogromen del svojega prostega časa. Skromna nagrada je piknik ob zaključku sezone. V finančni stiski, ki nas tare, ga ne bi bilo, če tega ne bi omogočili SLOVIN iz Ljubljane, MESARSTVO ARVAJ iz Kranja in zvesti VIPI z Brezj.

Izdelava scene zahteva vrsto materialov, ki pa so največkrat zelo dragi. Zahvaljujemo se podjetju LIP Bled, ki nam je s podarjenim lesom omogočil ustvarjanje scen za kar nekaj časa.

Otvoritvena premiera je obenem tudi slovesnost treh jubilejev. Jubilentom se lahko oddolžujemo jubileju primerno s pomočjo

ATELJEJA ROZMAN iz Smokuča, ki je z občutkom in posluhom olajšal naše težave s svojim prispevkom. In ga dodal še za Čufarjeve dneve. Najlepša zahvala!

A T E L J E
R O Z M A N[®]
Družinsko grafično podjetje

Iskrena zahvala pokroviteljem otvoritvene premiere. S svojim razumevanjem so ji pomagali: HRANILNICA LON iz Kranja, VINSKA KLET GORIŠKA BRDA z.o.o iz Dobrove v Goriških brdih, MESARIJA-DELIKATESA-GOSTINSTVO MALI z Breznice in VIPI z Brezij.

SPONZORJI, ki so prispevali za obnovo gledališča

“OKRAS”

HUDE JOŽE s.p.,

SOBOSLIKARSTVO - PLESKARSTVO
GRADBENA DELA - TRGOVINA

Dušanova 5, 2000 MARIBOR

OBMOČNA ORGANIZACIJA
LDS JESENICE

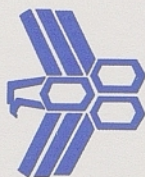

H R A N I L N I C A L O N d . d .

PREDSTAVLJAMO ODLIČNO VARČEVALNO PONUDBO

- **RENGNO VARČEVANJE ZA VARNO IN NEODVISNO PRIHODNOST**
- **ZLATI LON - DOLGOROČNO VARČEVANJE ZA ZLATNIK ZAUPANJA**
- **VARČEVANJE PLUS - VARČEVANJE ZA VAŠ IZBRAN NAMEN**
- **ZANIMIVO DOLGOROČNO VARČEVANJE NAD 5, 7 IN 10 LET**

ter Vás vabimo, da se nam oglašite v naši poslovni enoti ali po telefonu !

K R A N J

Bleiweisova 2

Tel.: 04/28-00-777

Gledališki list **OPALO IMA VSAKDO RAD**
Izdajatelj: Gledališče Toneta Čufarja Jesenice
Za izdajatelja: Direktor Jože Logar
Urednik: Rado Mužan
Oblikovanje: Design Damjan Blejska Dobrava
Fotograf predstave: Foto Claudia
Tisk: Tiskarna Radovljica

Po členu 26. Zakona o DDV spada publikacija med proizvode, oproščene davka od prometa proizvodov.

